

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tost/14/2018
Identifikačné číslo spisu: 2011898892
Dátum vydania rozhodnutia: 30. apríla 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Harabin
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2011898892.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Štefana Harabina a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej vo veci vyžiadanej osoby J. J. X. na neverejnom zasadnutí dňa 30. apríla 2018 v Bratislave, o sťažnosti vyžiadanej osoby J. J. X. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 29. marca 2018, sp. zn. 3Ntc/1/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť vyžiadanej osoby J. J. X. s a z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trnave napadnutým uznesením z 29. marca 2018 rozhodol podľa § 506 ods. 3 Tr. por. per analogiam tak, že zamietol žiadosť J. J. X. o prepustenie z vydávacej väzby. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote, riadne a včas, sťažnosť J. J. X., prostredníctvom obhajcu. Odôvodnil ju tým, že 7. februára 2018 vydala ministerka spravodlivosti rozhodnutie č. 2984/2016/83/K09/IG o povolení vydania sťažovateľa, napriek prebiehajúcemu azylovému konaniu. Ústavný súd Slovenskej republiky 21. marca 2018 (ďalej len „Ústavný súd“) uznesením, sp. zn. III. ÚS 129/2018, prijal jeho sťažnosť v časti namietaného porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 52 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavy“) a práva podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovoru“) rozhodnutím o povolení vydania na ďalšie konanie a súčasne odložil vykonateľnosť rozhodnutia o povolení vydania. Odo dňa vydania rozhodnutia ministerky spravodlivosti 7. apríla 2018 uplynulo 60 dní a napriek tomu sťažovateľ nebol prepustený z vydávacej väzby. Naďalej trvá na argumentácii vyjadrenej v žiadosti o prepustenie z väzby, lebo z celkového trvania vydávacej väzby a nepopierateľného faktu významných prietahov v konaniach, ktoré mali viesť k vydaniu sťažovateľa je zrejmé, že väzba sťažovateľa stratila svoju legitimitu, ako aj legalitu. Žiadal apelačný súd zrušiť napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trnave a rozhodnúť podľa § 506 ods. 3 Tr. por. per analogiam o jeho prepustení z väzby. Prokurátor sa k sťažnosti nevyjadril. Najvyšší súd podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom a zistil, že sťažnosť vyžiadanej osoby nie je dôvodná. Uznesením Krajského súdu v Trnave z 27. marca 2012, sp. zn. 3Ntc 1/2011, bolo rozhodnuté, že podľa § 509 ods. 1 Tr. por. vydanie vyžiadanej osoby J. J. X., t.č. vo vydávacej väzbe v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici, na trestné stíhanie do Ruskej federácie pre skutky právne posúdené ako trestné činy podľa § 209 ods. 2 (účasť v stabilnej ozbrojenej skupine a ňou organizovaných útokoch), § 222 ods. 3 (nezákonné nadobudnutie, prenášanie, predaj, prechovávanie,

preprava a nosenie strelnej zbrane, jej hlavných častí, streliva, výbušnín a výbušných zariadení, spáchané organizovanou skupinou), § 205 ods. 3 (teroristický čin, t. j. príprava výbuchu, ktorý vystraší obyvateľstvo, vyvolá nebezpečenstvo ohrozenia ľudského života, spôsobenie značnej škody na majetku, so zámerom pôsobenia na mocenské orgány pri prijímaní rozhodnutí, a to organizovanou skupinou), § 30 ods. 3, § 150 ods. 2, písm. a), e), z), ž) (pokus o zabitie dvoch a viacerých osôb, spáchaný pre spoločnosť nebezpečným spôsobom, organizovanou skupinou, spriahnutou s banditizmom, ktorý nebol dokonaný pre okolnosti nezávislé od tejto osoby), § 30 ods. 3 a § 205 ods. 3 (pokus o teroristický akt, t. j. spôsobenie výbuchu, ktorý vystrašil obyvateľstvo, vyvolal nebezpečenstvo ohrozenia ľudského života, spôsobenie značnej škody na majetku a vyvolanie iných ťažkých následkov so zámerom pôsobenia na mocenské orgány pri prijímaní rozhodnutí, organizovanou skupinou, ktorý nebol dokonaný pre okolnosti nezávislé od tejto osoby, § 105 ods. 2 písm. a), e), z), ž) (zabitie, t. j. úmyselné spôsobenie smrti dvom a viacerým osobám, spáchané pre spoločnosť nebezpečným spôsobom, organizovanou skupinou spojenou s banditizmom) Trestného zákona Ruskej federácie v znení federálneho zákona č. 63-FZ z 13. júna 1996 je prípustné. Najvyšší súd uznesením z 10. júla 2014, sp. zn. 6Tost/37/2013, zamietol sťažnosť vyžadanej osoby proti tomuto uzneseniu. Na základe sťažnosti J. J. X. z 15. júna 2012 na ESLP, ktorou namietal podľa článku 3 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd, že v prípade jeho vydania na trestné stíhanie do Ruskej federácie by mu hrozilo riziko mučenia, ESLP rozhodol 18. júna 2012 o predbežnom opatrení, na základe ktorého nemôže byť vydaný do Ruskej federácie. ESLP následne 24. marca 2016 odmietol jeho sťažnosť, čím došlo k zániku tejto predbežnej ochrany - zákazu vydať žiadateľa do Ruskej federácie. Ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky 7. februára 2018, č. 2984/2016/83/K09/IG, podľa § 510 ods. 1 Tr. por. rozhodla o povolení vydania občana Ruskej federácie J. J. X. pre skutky právne posúdené ako trestné činy podľa § 209 ods. 2 (účasť v stabilnej ozbrojenej skupine a ňou organizovaných útokoch), § 222 ods. 3 (nezákonné nadobudnutie, prenášanie, predaj, prechovávanie, preprava a nosenie strelnej zbrane, jej hlavných častí, streliva, výbušnín a výbušných zariadení, spáchané organizovanou skupinou), § 205 ods. 3 (teroristický čin, t. j. príprava výbuchu, ktorý vystraší obyvateľstvo, vyvolá nebezpečenstvo ohrozenia ľudského života, spôsobenie značnej škody na majetku, so zámerom pôsobenia na mocenské orgány pri prijímaní rozhodnutí, a to organizovanou skupinou), § 30 ods. 3, § 150 ods. 2, písm. a), e), z), ž) (pokus o zabitie dvoch a viacerých osôb, spáchaný pre spoločnosť nebezpečným spôsobom, organizovanou skupinou, spriahnutou s banditizmom, ktorý nebol dokonaný pre okolnosti nezávislé od tejto osoby), § 30 ods. 3 a § 205 ods. 3 (pokus o teroristický akt, t. j. spôsobenie výbuchu, ktorý vystrašil obyvateľstvo, vyvolal nebezpečenstvo ohrozenia ľudského života, spôsobenie značnej škody na majetku a vyvolanie iných ťažkých následkov so zámerom pôsobenia na mocenské orgány pri prijímaní rozhodnutí, organizovanou skupinou, ktorý nebol dokonaný pre okolnosti nezávislé od tejto osoby, § 105 ods. 2 písm. a), e), z), ž) (zabitie, t. j. úmyselné spôsobenie smrti dvom a viacerým osobám, spáchané pre spoločnosť nebezpečným spôsobom, organizovanou skupinou spojenou s banditizmom) Trestného zákona Ruskej federácie v znení federálneho zákona č. 63-FZ z 13. júna 1996. Ústavný súd uznesením z 21. marca 2018, sp. zn. III. ÚS 129/2018, prijal sťažnosť J. J. X. v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 52 ods. 2 Ústavy a práva podľa čl. 3 Dohovoru rozhodnutím ministerky spravodlivosti zo 7. februára 2018, č. 2984/2016/83/K09/IG, na ďalšie konanie a súčasne odložil vykonateľnosť rozhodnutia ministerky spravodlivosti do právoplatnosti rozhodnutia o ústavnej sťažnosti. Ústavný súd konštatoval, že odkladom vykonateľnosti do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu nemožno realizovať výkon namietaného rozhodnutia o povolení vydania. Treba súhlasiť s názorom krajského súdu, že vydávacia väzba trvá aj naďalej. Ani najvyšší súd nie je názoru, že vyžiadaná osoba má byť z vydávacej väzby prepustená. Podľa § 506 ods. 3 Tr. por. predseda senátu krajského súdu nariadi príkazom prepustenie osoby z vydávacej väzby dňom, keď dôjde k vydaniu osoby cudzím orgánom, najneskôr však v šesťdesiaty deň po rozhodnutí ministra spravodlivosti o povolení vydania do cudziny; v prípade uvedenom v § 507 najneskôr v šesťdesiaty deň odo dňa nastúpenia výkonu vydávacej väzby, ak minister spravodlivosti o povolení vydania rozhodol pred týmto dňom. Okrem toho predseda senátu nariadi prepustenie z vydávacej väzby tiež, ak a) štát, ktorý požiadal o vydanie, svoju žiadosť odvolal, b) najvyšší súd rozhodol, že vydanie je neprípustné, alebo minister spravodlivosti vydanie nepovolil, alebo c) inak zanikli dôvody vydávacej väzby, vydania alebo jeho realizácie. Je pravdou, že 7. februára 2018 došlo k rozhodnutiu ministerky spravodlivosti o povolení vydania J. J. X., čím malo dôjsť k jeho vydaniu a nariadeniu

prepustenia z vydávacej väzby, súčasne však samotné vydanie nie je možné realizovať, nakoľko 21. marca 2018 došlo k odkladu vykonateľnosti rozhodnutia ministerky spravodlivosti, čo znamená, že do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu nemožno realizovať výkon namietaného rozhodnutia o povolení vydania. Z uvedeného dôvodu nemohla a nemôže uplynúť 60-dňová lehota od rozhodnutia ministerky spravodlivosti, lebo toto rozhodnutie v súčasnosti nie je možné vykonať. Pokiaľ ide o ďalšie dôvody uvádzané sťažovateľom, najvyšší súd pripomína, že J. J. X. bol 21. januára 2011 vzatý do predbežnej a následne do vydávacej väzby, v ktorej je doposiaľ. Účelom vydávacej väzby je zabezpečenie prítomnosti vyžiadanej osoby v extradičnom konaní na území Slovenskej republiky, aby nedošlo k zmareniu účelu tohto konania. Je nesporné, že extradičné konanie naďalej prebieha. Vydávacia väzba nie je väzbou podľa štvrtej hlavy Trestného poriadku, preto súd pri rozhodovaní nie je viazaný dôvodmi väzby podľa § 71 Tr. por., rovnako lehoty trvania väzby v zmysle § 76 ods. 6 Tr. por. nie je možné aplikovať pri vydávacej väzbe. Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia správne uviedol, že za dôvod, ktorý vedie k zániku vydávacej väzby iným spôsobom, možno považovať aj situáciu, keď dĺžka trvania extradičného konania by spôsobila nezákonnosť väzby v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru vo svetle judikatúry ESLP. Ani zákon, ani článok 5 Dohovoru neobsahujú časové limity celkového trvania vydávacej väzby. Zákonnosť väzby sa musí posudzovať so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu. Podľa stanoviska ESLP vydávacia väzba je zákonná po celú dobu trvania extradičného konania. Ak sa však extradičné konanie nevedie s primeranou rýchlosťou, zaniká aj zákonnosť vydávacej väzby. V danom prípade bolo extradičné konanie zavŕšené rozhodnutím ministerky spravodlivosti, ktoré však z dôvodu ústavnej sťažnosti a odkladu vykonateľnosti nie je možné realizovať. O to viac je daná potreba prítomnosti vyžiadanej osoby v extradičnom konaní aj naďalej preto, aby nedošlo k zmareniu účelu tohto konania. V extradičnom konaní je potrebné rozlišovať dve štádiá konania. Prvé štádium konania je rozhodovanie súdu o prípustnosti vydania. Také rozhodnutie je vo vzťahu ku konkrétnemu trestnému činu, nie k účelu vydania. Súd rozhoduje o tom, či je prípustné vydanie pre daný skutok (trestný čin), nerozhoduje o tom, či je prípustné vydanie na trestné stíhanie alebo na výkon trestu. Vyplýva to zo zásady špeciality, ktorá sa vzťahuje na konkrétne trestné činy (skutky). Konečnou a záverečnou fázou extradičného konania je rozhodovanie o povolení vydania, o ktorom rozhoduje minister spravodlivosti. Ustanovenie § 510 ods. 2 Tr. por. vymedzuje dôvody, pre ktoré môže minister spravodlivosti odmietnuť povolenie vydania, aj keď súd vyslovil jeho prípustnosť. Tieto dve štádiá v extradičnom konaní treba rozlišovať a brať do úvahy. Extradičné konanie sa v danom prípade dostalo do už spomínanej konečnej fázy. Napriek tomu, že vydávacia väzba trvá viac ako 7 rokov vzhľadom na všetky pre prípad sa vzťahujúce skutočnosti, rozsah rozhodovania či už ústavným súdom, ako aj ESLP, nie je možné konštatovať, že sa extradičné konanie nevedie s primeranou rýchlosťou. Z vyjadrených dôvodov najvyšší súd, konštatujúc nedôvodnosť námietok sťažovateľa, jeho sťažnosť postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol.

P o u č e n i e :

Proti tomto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

